

VADRIZS

Vágott dohány kavarog a tavon,
ezzel köszönjük meg létét a tónak.
Hús víz fogadja társaságunk,
a rizsfejek támogatóan bólogatnak.
Ismét rizst aratunk, megwetch Manitue.
Cédrusok simogatják meg fejünk,
az érett rizs ajánlkozik, hogy ezen a télen
sok étkezéskor lesz majd társaságunk.
Szakállas rizsszemek a kenu fenekén.
Látni, ahogy a szél átgázol a tavon,
egy sas, egy pár vízicsibe,
mindenhol mosolyog a nap.
Összejönnek a rokonok, beszélgetünk,
más tavakról, más évszakokról,
nevetgélünk és közben ujjainkkal
lemeztelenítjük a rizsszemeket,
pletykálunk, emlékezünk.
Jó érzés az előző, ennél a tónál
annak idején rizst arató
nemzedékhez tartozni.
Jó érzés kievezni a tóra és
jó érzés partra szállni egy
kenunyi rizsrakománnyal
és évszázadnyi emlékezéssel.

*Anishinaabe költő, író, mesélő, újságíró, dokumentumfilm rendező. Születésétől a minnesotai Fond du Lac rezervátumban él a hagyományos indián életmódnak megfelelően (sz. 1943).

BARNA ÉS FEHÉR LESHELY

7

Milyen rezervátumban élni?

Sokszor kérdezik.

Közel élek temérdek rokonomhoz
hogy segíthessek vagy pletykálhassak
ha szükséges.

A rezervátum helytelen elnevezés
kinek van lefoglalva?

Az én rezervátumom, Fonjalack
80 százaléka a fehér ember tulajdona.

Itt élni annyit jelent, hogy valami jót
kell keresni a nyomasztóban.

Örülni a krónikus munkanélküliségnek
vagy ha a fehér csávó kap tüdőrákot
az azbesztportól a malomban.

70 százalékos a munkanélküliség a rezervátumban,
5 mérföldnyire, az úton lefelé 5 százalékos.

Van tévénk, ablak Amerikára
mi látunk téged, te nem látsz minket.

Minden estem megnézem a híreket,
akár mutatnak Indiánt, akár nem,
mindig ugyanazt a fáradt kádnyi süllőt
vagy valami bingó ügyet.

Az egyszerű ételek egészségesek,
állítja táplálkozástudósunk.

Helyes, a gyomrodnak tudnia kell, hogy
még működik a nyelőkéd.

A mennyiséggel foglalkozz, ne az ízzel.

A puffasztott rizs csomagolva is kapható és pluszban
minden dobozon ott az írás spanyolul:

Cereal de arroz tostado, kér valaki?

Mi keményen küzdve élünk, mert tudjuk,
hogy az Anishinaabe nemzet
leszámazottai vagyunk.

Szellemiségünk megvéd minket a domináns
társadalom nyilvánvaló végzetének feleslegeitől.

Milyen rezervátumban élni?

Gyere, sétálj velem egy mérföldet a mokaszinomban
talán veszünk valami egyszerű kaját.

8 SÉTA

Mindkettőnket a nap keltett föl
Um pa o wasta we aztán sétálni mentünk.
A favágók útja emlékeket hozott a múltból
napsugarat és terveket
találtunk egy ösvényt a mocsáron át
ránk tapadt a sár miközben csodáltuk
a fákat, az ösvényt, a csendet.
Rábukkantunk egy régi juharfaszirup telepre
és újra átéltek az érzést
a wigwam, csak a kerete maradt meg,
megfelelő helyre épült
az azonosság, amit minden Kreátor
teremtett dologgal éreztünk
közelebb vitt minket egymáshoz
házasságunk biztos alapokra épült
találtunk egy sastollat
cédrust gyűjtöttünk, dohány áldoztunk
a Perch tóból kihalásztunk egy követ
néztük, ahogy aludni megy a nap
miközben folytattuk utunkat az életen
keresztül, együtt

METSZŐ GONDOLATOK

9

Anishinaabe vagyok
tavasszal lándzsával fogok halat
bár ellenzik a rez főnökei
és néhány fehért feldühít.
De ez része a történeseknek,
amióta idejöttek
mérgesek ránk.
A parasztok fenyegetéssel, lövéssel,
bombával próbálnak leállítani.
Az állam vásárlással próbálkozik
azt hiszi a pénz mindent megold.
Értékesek vagyunk a médiának
velünk töltik meg az újságokat
és az üres képernyőket
a jó emberek értünk tanúskodnak.
Köszönetet mondunk Manitue-nak a halért,
az életért és dicsőítjük nagyszüleinket
és nemzedéknyi bölcsességüket.
Lándzsával halászni többet jelent egy
egyezménynél – jog az evéshez.
Azt tesszük, amit azóta teszünk
amióta létezik Anishinaabe
Egy vagyok közülük.
Lándzsával fogok halat.